

การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์*
DEVELOPING GUIDELINES FOR STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION ACCORDING
TO THE DEMING QUALITY CYCLE (PDCA) TOWARDSTHE EXCELLENCE OF
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE KALASIN

วริยา สายสว่าง¹, บุญชม ศรีสะอาด²
Wariya Saisawang¹, Boonchom Srisa-ard²
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}
Mahasarakham University, Thailand.^{1,2}
Email : pattypattywariya@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน 2) พัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ จำนวน 325 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified}) ของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ โดยรวมเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ลำดับที่ 2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ลำดับที่ 3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามลำดับ 2. การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ประกอบไปด้วย

6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านความเหมาะสมผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเป็นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเป็นโดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ : 1. การพัฒนาแนวทาง 2. การบริหารกิจการนักเรียน 3. วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the current condition, the desirable condition, 2) to develop guidelines for student affairs administration according to the Deming Quality Cycle (PDCA) towards the excellence of secondary schools Under the Office of The Secondary Educational Service Area Kalasin. The samples were 325 students under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin. 9 experts. The research tools were questionnaires, interview forms, assessment forms. The tools used in the research were. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. The analysis of data is an interview form to analyze data by summarizing issues.

The results showed that 1. The current state of student affairs administration according to the Deming Quality Cycle (PDCA) of secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin. The overall level is moderate. The desirable condition of student affairs administration according to the quality cycle Deming (PDCA) of secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin overall were at the highest level. And when analyzing the need improvement index (PNI_{modified}) of student affairs administration of secondary schools under the Kalasin Secondary Educational Service Area Office, the overall needs were ordered from the most to the least as follows: No. 1 Management Student affairs No. 2 Operation of the student support system and the promotion of democracy in schools. No. 3: promoting and developing students to have discipline, morality, ethics and evaluation of student affairs performance, respectively. 2. The development of the school's student affairs management guidelines according to the Deming Quality Cycle (PDCA) towards excellence in secondary schools under the Secondary Educational Service Area

Office Kalasin consists of 6 aspects: student affairs planning; Management of student affairs in promoting and developing students to have discipline, morality, and ethics; in the promotion of democracy in schools and evaluation of student affairs performance. Assessment results The Possibilities of the School's Student Affairs Administrative Development Guidelines According to the Deming Quality Cycle (PDCA) to Secondary School Excellence Under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin by the experts found that in terms of suitability, the experts had an opinion that the overall suitability was at the highest level. And in terms of feasibility, the experts had an opinion that overall, it was possible at the highest level that could be used.

Keywords : 1. Guideline development 2. Student affairs management 3. Deming quality cycle (PDCA)

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) และมาตรา 22 แนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาการตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการคือ เรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

การบริหารกิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันเพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบ ภาควินิจฉัยความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบบประชาธิปไตยผ่าน

กระบวนการทำงานและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัวมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้ ภูมิธรรมและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับ ภาวะการเปลี่ยนแปลงชีวิตเร็วของสังคมโลก (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาในความรับผิดชอบในเขตรวม 55 โรงเรียนผลการดำเนินงานด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนในช่วงปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมา พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนยังมีปัญหาและอุปสรรคซึ่งเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเองและสภาพ ครอบครั้ว ปัญหาจากภายในสถานศึกษา เช่น เมื่อนักเรียนมีปัญหามาโรงเรียนแล้วไม่ได้รับการ ตอบสนองหรือช่วยแก้ไขปัญหาให้ ไม่ได้ได้รับความอบอุ่นจากครู อาจารย์ มีการลงโทษที่รุนแรงโดย ขาดหลักจิตวิทยา ขาดการประสานงานกับผู้ปกครอง อีกทั้งในปีที่ผ่านมาการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นักเรียนส่วนใหญ่เรียนที่บ้าน ดังนั้น ปัญหาจึงเกิดขึ้นมากมาย นักเรียนขาดการเอาใจใส่การเรียน หรือไม่ค่อยรับผิดชอบงานต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดให้ทำ งานกิจการนักเรียนไม่สามารถทำได้ เท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์, 2563)

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารกิจการนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของ ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับการศึกษา จำเป็นต้องมีการเตรียมการและวางแผนจัดดำเนินการอย่างดี มีระบบเพื่อให้สามารถช่วยเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียนได้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยในฐานะที่ รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนโดยตรง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร กิจการนักเรียนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาฬสินธุ์ เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน ให้มี ประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ เป็นทรัพยากรบุคคลอันมีค่า สำหรับเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ บริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

2.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์

3.2 ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์

3.3 ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนใช้เป็นข้อเสนอแนะและนำแนวทางการพัฒนางานด้านกิจการนักเรียนไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการและนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์ ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน โดยเลือกแบบเจาะจง และครูผู้สอน จำนวน 304 คน ได้มาโดยการสุ่มเชิงช่วงชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) (1 : 5.53) ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารกิจการ โดยใช้ข้อคำถามปลายเปิด หากคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้เทคนิค IOC นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับ ครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์ ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง จำนวน 9 คน โดยแบ่งตามขนาดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่สร้างขึ้นตามขอบข่ายการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยเลือกแบบเจาะจงจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่งานกิจการนักเรียน ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ รวมเป็นจำนวน 9 คนใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวการพัฒนาพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวการพัฒนาตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อเขียนข้อเสนอแนะ และประเด็นการปรับปรุงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ พบว่าสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวางแผนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.63$) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.41$) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.29$) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.26$) และการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.04$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และเมื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง ($PNI_{modified}$) ของการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ โดยรวมเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ลำดับที่ 2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ลำดับที่ 3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ตามลำดับ

5.2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์ ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนที่มี วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาศสินธุ์ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนด โครงสร้างบุคลากร เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีการวิเคราะห์และศึกษา สภาพงานกิจการนักเรียน โดยใช้ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) เป็นข้อมูล พื้นฐาน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียน 2) การดำเนินงานตาม แผน (D) มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและเกณฑ์การประเมิน มาตรฐานการประกันคุณภาพ ดำเนินงานตามเอกสาร คู่มือการประเมินผลการดำเนินงานกิจการ นักเรียน มีการนำแนวทาง/วิธีการ จากแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียนไปปฏิบัติ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ผลการดำเนินงานระหว่างการปฏิบัติงาน มีการ PLC ของผู้รับผิดชอบดำเนินงานกิจการ นักเรียน 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการกำหนดแผนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน กิจการนักเรียนรายงานการดำเนินโครงการต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาสัมพันธ์งานกิจการนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ และ 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) มีการวางแผนการนิเทศ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ เพื่อ ปรับปรุงแก้ไข จัดทำรอบการดำเนินงานกิจการนักเรียนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเผยแพร่ ระเบียบและแนวปฏิบัติให้แก่ครู นักเรียน และผู้ปกครองรับทราบ และประชาสัมพันธ์รอบการ ดำเนินงานกิจการนักเรียนต่อสาธารณชนผ่านหลากหลายช่องทาง

2. การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) มีการประชุมวางแผน เพื่อจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ประจำปีการศึกษาของงานกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน โดย กำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงาน ตามขอบข่ายงาน กิจการนักเรียนที่กำหนด 2) การดำเนินงานตามแผน (D) ดำเนินงานตามแผนให้สอดคล้องนโยบาย และแผนพัฒนา และมีการจัดกิจกรรม และส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมอย่างหลากหลาย จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของฝ่ายกิจการนักเรียนให้เป็นไปตาม ระยะเวลาและงบประมาณในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และสรุป รายงานผู้บริหารตามสายบังคับบัญชาตามวันและเวลาที่กำหนด และ 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการ ต่อ (A) มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารฝ่ายกิจการนักเรียนเพื่อรับทราบปัญหา/อุปสรรคและ พัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน พัฒนาระบบข้อมูล และภูมิความรู้ที่ทันสมัย และมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ปกครองได้รับทราบด้วย

3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีแนวทางการพัฒนาตาม วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) มีการวิเคราะห์ วางแผน จัดทำ

โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้หลักการ SWOT แต่งตั้งครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนการจัดทำเอกสาร 2) การดำเนินงานตามแผน (D) จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง สร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ 3) การติดตามประเมินผล (C) ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมจัดทำเอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรม สรุปผลและบันทึกผลลงในแบบบันทึกการจัดกิจกรรม ประสานงานขอความร่วมมือจากผู้รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงาน ตามปฏิทินการติดตาม 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ ให้คำแนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุง และติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง มีการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์หาประเด็นปัญหาและ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศดังนี้ 1) การวางแผน (P) ร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา สร้างความตระหนักและความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) การดำเนินงานตามแผน (D) มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการติดตามกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา มีการศึกษาและจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือประเมินพฤติกรรมนักเรียนร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันออกแบบกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะชีวิตและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการจัดทีมนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานและจัดประชุมเพื่อทบทวนรายงานผลการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตัวชี้วัดความสำเร็จแผนงานที่กำหนดไว้ตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน และสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อผู้บริหารสถานศึกษา 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานมีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ทันสมัย และมีการประชุมเพื่อรายงานความสำเร็จ ความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคตามเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ คณะครูทบทวนงานการปฏิบัติที่ผ่านมามาภายใต้วงจร PDCA เพื่อวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป

5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) มีการประชุม แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และจัดทำคู่มือ แผนงาน โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการจัดทำโครงการกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม 2) การดำเนินงานตามแผน (D) การจัดกิจกรรมตาม คู่มือ แผนงาน โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการจัดตั้งสภานักเรียน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสภานักเรียน ส่งเสริมการบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการบูรณาการกิจกรรม 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการประชุมสรุปกิจกรรมทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม คณะทำงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คอยกำกับติดตามให้คำปรึกษา มีการรายงานผลการจัดกิจกรรมตามโครงการ และมีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) มีการเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนแสดงออกในด้านประชาธิปไตยมีการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

การบริหารงานโรงเรียน ประสานการติดตาม นิเทศและประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม และนำผลที่ได้จากการประเมินในทุกกิจกรรมมาพัฒนาปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ร่วมกันและสรุปผล ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานครั้งต่อไป และมีการประชาสัมพันธ์ในองค์กรต่าง ๆ

6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) มีการตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน และกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงานตรงตามความสามารถและมีความถนัดของแต่ละคนเป็นลายลักษณ์อักษร 2) การดำเนินงานตามแผน (D) ดำเนินงานตามเอกสาร คู่มือการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนมีการประเมินผลกิจกรรมนักเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ และมีการเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ปรากฏแก่สังคม มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและทันสมัย 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน จัดประชุมหลังจากที่ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเพื่อตรวจสอบปัญหาและหาแนวทางแก้ไข มีการเสนอกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อขอรับรางวัลจากองค์กรภายนอก

ขั้นตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคีสวรรค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าด้านความเหมาะสมผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และด้านความเป็นไปได้ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าโดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ถือนำไปใช้ได้

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคีสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในทุกขั้นตอนดำเนินงานด้วยระบบคุณภาพ PDCA ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ไม่เป็นระบบ ลำช้า การดำเนินงานขาดการวางแผนที่ชัดเจน ไม่มีแผนงานรองรับที่เป็นมาตรฐาน มีคำสั่งมอบหมายงานแต่ไม่ได้ระบุรายละเอียดของวิธีการดำเนินงาน ไม่มีการติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ ขาดการประสานงานในการกระจายงานให้ครูในโรงเรียนได้ทำร่วมกัน เกณฑ์การประเมินงานกิจการนักเรียนไม่ชัดเจน ผลการปฏิบัติงานยังไม่ประสบความสำเร็จ ขาดคู่มือในการดำเนินงาน สอดคล้องกับ อติศักดิ์ กำแพงคำ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย 4 แนวทาง คือ 1) การศึกษาดูงาน 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) การดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน 4)

การนิเทศ ติดตาม การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบด้านการพัฒนาประสิทธิภาพงานกิจการนักเรียน ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัยไปใช้ควรมีพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกิจการนักเรียน ควรดำเนินงานร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified}) พบว่าด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นมากเป็นลำดับที่ 1 คือการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ซึ่งการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่ต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดีและมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง รวมถึงในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบและการรายงานในทุกขั้นตอน เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อพัฒนานักเรียนโดยตรง ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องมีกระบวนการและมีวิธีการพัฒนาระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียนให้คณะกรรมการดำเนินงานมีแนวทางในการพัฒนางานอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การพัฒนางานกิจการนักเรียนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับ กัลยาณี รัตนบุตร (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง พบว่ารูปแบบการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์การบริหารคุณภาพงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบที่ 2 โครงสร้างการบริหารคุณภาพงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาคณะกรรมการดำเนินงานบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบที่ 5 การนำเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียน และองค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียน

6.2 การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ดังนี้

6.2.1 ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดโครงสร้างบุคลากร เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีการวิเคราะห์และศึกษาสภาพงานกิจการนักเรียน โดยใช้ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) เป็นข้อมูลพื้นฐาน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียน 2) การดำเนินงานตามแผน (D) มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการประกันคุณภาพ ดำเนินงานตามเอกสาร คู่มือการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีการนำแนวทาง/วิธีการ จากแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียนไปปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานระหว่างการปฏิบัติงาน มีการ PLC ของผู้รับผิดชอบดำเนินงานกิจการนักเรียน 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการกำหนดแผนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนรายงานการดำเนินโครงการต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาสัมพันธ์งานกิจการนักเรียน

ทั้งในและนอกโรงเรียน มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ และ 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) มีการวางแผนการนิเทศ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไข จัดทำกรอบการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร และประชาสัมพันธ์กรอบการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนต่อสาธารณชนผ่านหลากหลายช่องทาง สอดคล้องกับ ธรรมนูญ หลากสุขุม (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า งานส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน มีแนวทางในการดำเนินงานโดยการสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการตามความเหมาะสม และส่งเสริมคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งมีการสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่น มีการสนับสนุนให้แต่ละระดับชั้น จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกหรือชุมชนจัดกิจกรรมนิทรรศการร่วมกับสถานศึกษาในเรื่องประชาธิปไตยรวมถึงครูนำหลักประชาธิปไตยสอดแทรกเข้าไปในแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

6.2.2 ด้านการบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) มีการประชุมวางแผน เพื่อจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษาของงานกิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน โดยกำหนดขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงาน ตามขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียนที่กำหนด 2) การดำเนินงานตามแผน (D) ดำเนินงานตามแผนให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนพัฒนา และมีการจัดกิจกรรม และส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักเรียนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของฝ่ายกิจกรรมนักเรียนให้เป็นไปตามระยะเวลาและงบประมาณในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และสรุปรายงานผู้บริหารตามสายบังคับบัญชาตามวันและเวลาที่กำหนด และ 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารฝ่ายกิจกรรมนักเรียนเพื่อรับทราบปัญหา/อุปสรรคและพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน พัฒนาระบบข้อมูล และภูมิความรู้ที่ทันสมัย และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ปกครองได้รับทราบ สอดคล้องกับการวิจัยบางประเด็นของ ธรรมนูญ คำชาย (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่ พบว่า กระบวนการการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต้องสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วยขั้นตอนแรกการร่วมคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมนักเรียนทุกภาคส่วน ขั้นตอนที่สองการร่วมกันวางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนตามแผนประจำปี ขั้นตอนที่สาม การร่วมการดำเนินกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ขั้นตอนที่สุด การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและสรุปผลและขั้นตอนที่ห้าการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ร่วมกัน

6.2.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) มีการวิเคราะห์ วางแผน จัดทำโครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้หลักการ SWOT แต่งตั้งครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนการจัดทำเอกสาร 2) การดำเนินงานตามแผน

(D) จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง สร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ 3) การติดตามประเมินผล (C) ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมจัดทำเอกสาร รายงานผลการจัดกิจกรรม สรุปผลและบันทึกผลลงในแบบบันทึกการจัดกิจกรรม ประสานงานขอความร่วมมือจากผู้รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน ตามปฏิทินการติดตาม 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ ให้คำแนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงและติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง มีการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์หาประเด็นปัญหา และ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน สอดคล้องกับ ยุทธนา เลิศคลัง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี พบว่า แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม คือ ควรมีการอบรมนิเทศ ส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน ส่งเสริมกิจของนักเรียนให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม สร้างความตระหนักด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จัดกิจกรรมจิตอาสาภายในโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อบ้านเมืองและท้องถิ่น

6.2.4 ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศดังนี้ 1) การวางแผน (P) ร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา สร้างความตระหนักและความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) การดำเนินงานตามแผน (D) มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการติดตามกำกับ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา มีการศึกษาและจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือ ประเมินพฤติกรรมนักเรียนร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะชีวิตและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการจัดทีมนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานและจัดประชุมเพื่อทบทวนรายงานผลการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตัวชี้วัดความสำเร็จแผนงานที่กำหนดไว้ตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน และสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อผู้บริหารสถานศึกษา 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) พบว่า คณะกรรมการดำเนินงาน มีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ทันสมัย และมีการประชุมเพื่อรายงานความสำเร็จ ความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคตามเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ คณะครูทบทวนงานการปฏิบัติที่ผ่านมาภายใต้วงจร PDCA เพื่อวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ ชิตินันดา สิงห์แก้ว (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า มีการพัฒนาและจัดทำเอกสารคู่มือที่สมบูรณ์ มีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมีแบบฟอร์มเอกสารการประเมินและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนให้ชัดเจนตามวงจร PDCA เพื่อใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ

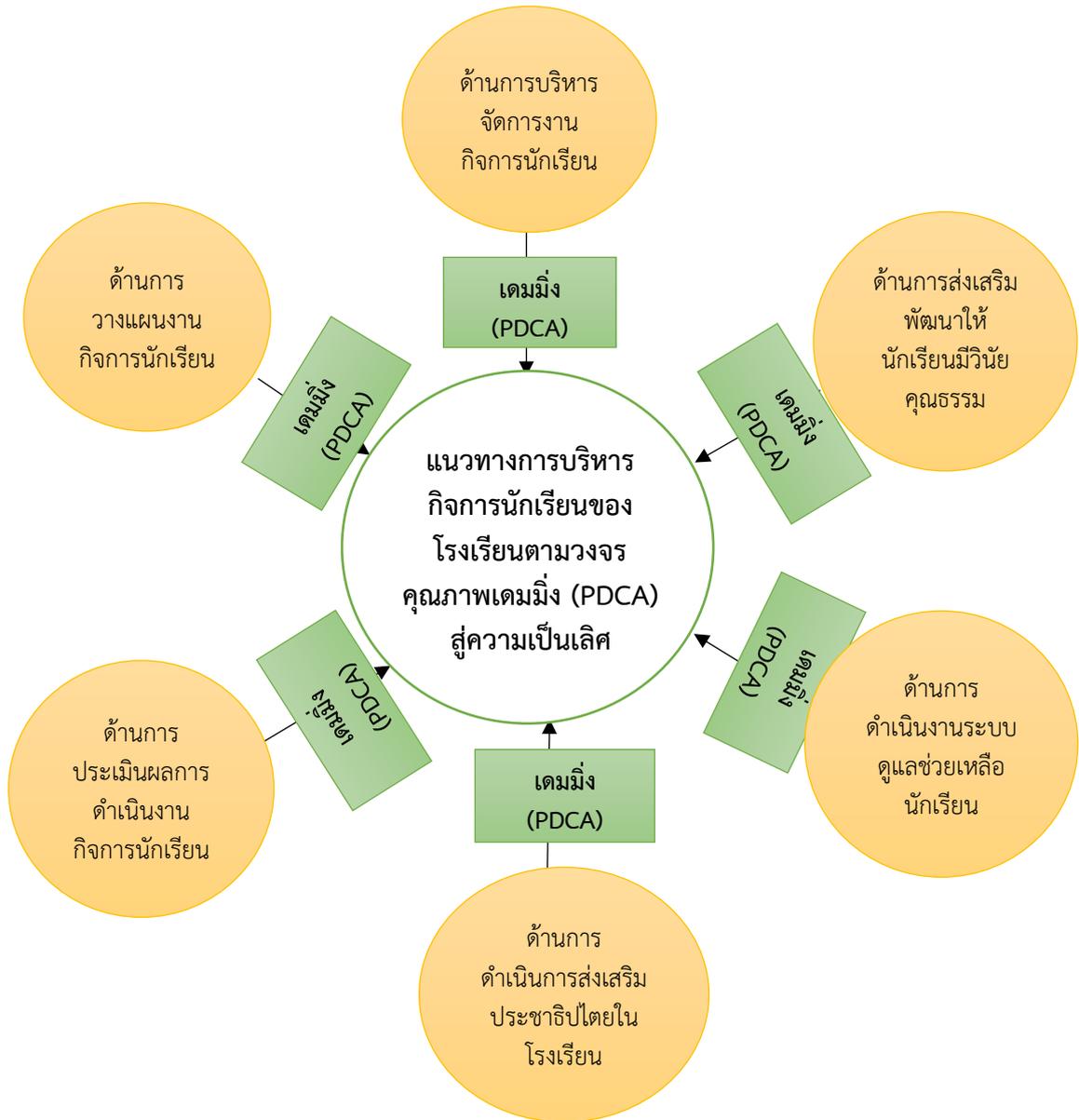
6.2.5 ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) มีการประชุม แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และจัดทำคู่มือ แผนงาน โครงการ

ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการจัดทำโครงการกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม 2) การดำเนินงานตามแผน (D) การจัดกิจกรรมตาม คู่มือ แผนงาน โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการจัดตั้งสภานักเรียน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสภานักเรียน ส่งเสริมการบูรณาการกิจกรรมสภานักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการบูรณาการกิจกรรม 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการประชุมสรุปกิจกรรมทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม คณะทำงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คอยกำกับติดตามให้คำปรึกษา มีการรายงานผลการจัดกิจกรรมตามโครงการ และมีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) มีการเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนแสดงออกในด้านประชาธิปไตยมีการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ การบริหารงานโรงเรียน ประสานการติดตาม นิเทศและประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม และนำผลที่ได้จากการประเมินในทุกกิจกรรมมาพัฒนาปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ร่วมกันและสรุปผลปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานครั้งต่อไป และมีการประชาสัมพันธ์ในองค์กรต่าง ๆ สอดคล้องกับ กุสิณา รอดทอง (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบว่าด้านส่งเสริมประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การคัดเลือกตั้งคณะกรรมการสภานักเรียนตามแนวระบอบประชาธิปไตย จัดให้มีการประชุมของคณะกรรมการสภานักเรียน นักเรียนนำหลักประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีการวางแผนการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการประชาธิปไตยของนักเรียน มีการส่งเสริมในการจัดทำโครงการบุคคลดีเด่นนักเรียนพระราชทานนักเรียนตัวอย่างในสถานศึกษา จัดทำระเบียบและการร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนกำหนดในคู่มือนักเรียนได้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

6.2.6 ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีแนวทางการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ เดมมิง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) มีการตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน และกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงานตรงตามความสามารถและมีความถนัดของแต่ละคนเป็นลายลักษณ์อักษร 2) การดำเนินงานตามแผน (D) ดำเนินงานตามเอกสาร คู่มือการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนมีการประเมินผลกิจกรรมนักเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 3) การติดตามประเมินผล (C) มีการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ และมีการเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ปรากฏแก่สังคม มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและทันสมัย 4) การปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน จัดประชุมหลังจากที่ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเพื่อตรวจสอบปัญหาและหาแนวทางแก้ไข มีการเสนอกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อขอรับรางวัลจากองค์กรภายนอก สอดคล้องกับ สุรพัชร์ เกตุรัตน์ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี พบว่า ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ควรมีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้ อีกทั้งต้องมี

การวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และต้องมีการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มานั้นไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา

7. องค์กรความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์กรความรู้แนวทางการบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากภาพที่ 1 การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) ด้านการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 6) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ดังภาพที่ 1

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ควรมีนโยบายสร้างความเข้าใจร่วมกับภาคีเครือข่ายในการประชาสัมพันธ์งานกิจการนักเรียน การวางแผน การบริหารจัดการให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

8.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการบริหารจัดการกิจการนักเรียน สร้างความตระหนักร่วมกัน และมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องจึงจะมุ่งสู่ความเป็นเลิศได้

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 สถานศึกษาควรมีแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรและจัดกิจกรรมเป็นประจำและต่อเนื่องมีการประเมินผลและปรับปรุงการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

8.2.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดระบบงานกิจการนักเรียนให้มีความต่อเนื่องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเพื่อให้งานออกมามีประสิทธิภาพ

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกิจการนักเรียนในทุก ๆ โรงเรียน

8.3.2 ควรวิจัยและพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนระบบบริหารคุณภาพงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.**

กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กัลยาณี รัตนบุตร. (2564). **รูปแบบการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

กุสิณา รอดทอง. (2560). **การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุ**

ราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ณัฐพร หลากสุขถม. (2560). **แนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดอ่างทอง**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ณัฐนนท์ คำชาย. (2560). **การบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน**

เทพบิดนทร์วิทยาเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- ธิดินันดา สิงห์แก้ว. (2562) การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ยุทธนา เลิศคลัง. (2565). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนครูราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์. (2563). รายงานผลการดำเนินงานปีการศึกษา 2563. ภาพสินธุ์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2552). มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุรพัชร เกตุรัตน์. (2561). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิศักดิ์ กำแพงคำ. (2561). การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Deming in Mycoted. (2004). Plan Do Check Act (PDCA). Retrieved 29 January 2022. From <http://www.mycoted.com/creativity/techniques/pdca2>

10. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ของการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ดร.ชัชวาล อาราชภูร์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2, ดร.กนก ยนต์ชัย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี, ดร. วิโรจน์ ค้อไผ่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 นางอารยา บุตรพรม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยรวมทั้งคำแนะนำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ และขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนในด้านการศึกษา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจจนสามารถทำวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์